

4.3 จัดทำชุดการเรียนรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชน

จากข้อมูลความรู้ที่ได้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยได้ร่วมกันพิจารณา แสดงความคิดเห็น และได้จัดทำชุดการเรียนรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชน โดยเน้นให้เข้าใจ สภาพความเป็นจริงในชุมชนท้องถิ่น มีการยกตัวอย่างในการดำรงชีวิตจริง ผู้เรียนรู้สามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จากชุดการเรียนรู้ฉบับนี้ หรือใช้ประกอบในการเรียนการสอน เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพได้ ชุดการเรียนรู้ฉบับนี้แบ่งเป็น 5 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 ความหมายและความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ
- ส่วนที่ 2 ความหลากหลายของระบบนิเวศในชุมชน
- ส่วนที่ 3 ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในชีวิตประจำวัน
- ส่วนที่ 4 การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชน บ้านหนองหอย หมู่ 3 ตำบลท่าช้าง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครราชสีมา
- ส่วนที่ 5 ทดสอบความเข้าใจ

4.4 การจัดการความรู้โดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชน

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ได้ร่วมกันวิเคราะห์ SWOT ในการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้โดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชน และได้เสนอแนวทางในการดำเนินการจัดการความรู้โดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชน

จุดเด่น

1. ในพื้นที่มีแหล่งเรียนรู้ หลากหลายลักษณะ เช่นระบบนิเวศลำนน้ำมูล ,ป่าหนองเต็ง-จักราช แหล่งโบราณคดี แหล่งศึกษาทางธรณีวิทยา วิถีชีวิต ทางรถไฟสายประวัติศาสตร์
2. มีปราชญ์ชาวบ้าน มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่พร้อมที่จะเป็นผู้ให้ความรู้
3. เป็นชุมชนดั้งเดิมในพื้นที่มาหลายชั่วรุ่น
4. มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน

จุดด้อย

1. ขาดทักษะและแรงจูงใจ ในการถ่ายทอดความรู้จากชุมชนสู่โรงเรียน
2. ครูและนักเรียน ยังไม่สามารถเข้าถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นได้มากนัก
3. การให้ความสำคัญแก่พื้นที่ และบุคคลที่มีความสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ หรือครูภูมิปัญญา ได้นั้น ยังมีน้อย

โอกาส

1. ผู้บริหารของโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียน มีการศึกษาหรือจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2552 เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน
3. ชุมชนสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดความรู้ จากผู้รู้ไปสู่ผู้คนในชุมชน
4. โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ทั้งในรายวิชา และกิจกรรมอื่นๆ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และมีการร่วมกับชุมชนอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง

อุปสรรค

1. เวลาในการทำกิจกรรมของชุมชน และโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน
2. ขาดงบประมาณสนับสนุน
3. ชาวบ้านมีภาระในการทำงาน จึงไม่สะดวกในการเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้มากนัก
4. การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง และขาดการติดตามผล
5. ครูมีภาระงานค่อนข้างมากทั้งงานสอนและงานอื่นๆ

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยร่วมกันพิจารณา และได้ข้อเสนอแนะทางดำเนินการจัดการความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชน ดังนี้

1. สร้างความร่วมมือ ประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง
2. หน่วยงานราชการควรมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน
3. ควรมีผู้รับผิดชอบดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามผล
4. ควรมีการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ชุมชน ภายในโรงเรียน และสังคมทั่วไป
5. ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ชุมชนอย่างเป็นระบบ

ภาพประกอบที่ 6 ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ได้ร่วมกันวิเคราะห์ SWOT

ภาพประกอบที่ 7 ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย สรุปวิเคราะห์ SWOT และความคิดเห็น